

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle asiassa drno 866/2022

TEKLTk 28.09.2022 § 50
10/11.02.00/2022

Valmistelija

ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

Hallinto-oikeus pyytää antamaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 42 §:n mukaisen lausunnon oheisen valituksen johdosta. Lausunto tulee toimittaa hallinto-oikeuteen viimeistään 13.10.2022.

Esittelijä

Tekninen johtaja Uusitalo Tero

Valittajan vaatimus Vaasan Hallinto—oikeudelle

Valittaja pyytää Hallinto-oikeutta kumoamaan Vetelin kunnan teknisen lautakunnan 15.6.2022 tekemän päätöksen koskien maa-ainesten kaivamisen ja käsittelyn keskeyttämistä Tapio Ylelän omistamalla kiinteistöllä.

Toissijaisesti Ylelä vaatii, että päätöstä on täsmennettävä niin, että keskeyttäminen vain tällä hetkellä kiinteistöllä harjoitettavaa maa-ainesten käsittelyä laajuuden ja ajallisen ulottuvuuden osalta.

Lisäksi valittaja vaatii, että hänen oikeudenkäyntikulunsa asiassa korvataan myöhemmin esitettävän laskun mukaan.

Pyyntö käsitellä asiaa yhdessä aiemman valituksen kanssa Tapio Ylelä on 15.6.2022 toimittanut Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen koskien Vetelin kunnan 18.5.2022 tekemää päätöstä. Tässä valituksessa valituksen kohteena on päätös, joka liittyy kiinteästi samaan asiaan ja on siten käsityksemme mukaan perusteltua käsitellä asiat yhdessä.

Perustelut

Viitaten 15.6.2022 päivättyyn valitukseen Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen kohteena olevissa päätöksissä on virheellisesti omaksuttu kanta, että kyseisellä kiinteistöllä kaikenlainen maa-ainesten ottaminen tulisi kieltää. Tässä valituksessa valituksen kohteena olevassa päätöksessä (viranhaltijapäätös, jota ei ole muutettu) todetaan, että maa-ainesten oton keskeytys on pysyvä. Näkemyksemme mukaan päätös tarkoittaisi sen sananmuodon mukaan sitä, että maa-aineiston oton kyseiseltä kiinteistöltä, olkoonpa se kuinka pienimuotoista tahansa on ikuisesti kielletty. Selvää on, ettei tällaiselle päätökselle ole mitään perusteita.

Valituksenkohteena olevassa päätöksessä katsotaan, että Ylelä olisi menetellyt lainvastaisesti, koska ei ole tehnyt maa-ainelaisissa tarkoitettua ilmoitusta kotitarve otosta. Ensinnäkin maa-ainesten käsittely liittyy alueen raivaamiseen pelloksi. Asiassa on vielä epäselvää kuinka paljon maa-ainesta edes tulisi alueelta otettavaksi. Maa-ainesten oton määrä tulevaisuudessa riippuu luonnollisesti maa-aineksen tarpeesta Ylelän tilalla ja mailla. Päätöksessä mainittu 1,400 m³ on jonkinlainen karkea arvio alueella käsitellyn aineksen määrästä. Kyseinen maa-aines sisältää huomattavan määrän muuta ainetta kuin soraa, mm. kantoja. Selvää on, ettei pellonraivaus työhön liittyen poistettuja kantoja voida pitää maa-aineksena tai maa-aineksen ottona. Mahdollisesti alueelta kotitarve ottona otettava määrä olisi arviolta 150 m³ ja joka tapauksessa alle 500 m³.

Joka tapauksessa, vaikka kotitarveotto ylittäisi maa-aineslain säädetyn 500 m³ rajan edellyttää mainittuun lakiin liittyvä asetus, että ilmoitus tehdään vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Näin ollen mikäli kiinteistöltä otettaisiin maa-ainesta yli 500 m³ tulisi ilmoitus tehdä 31.12.2023 mennessä.

Edellä esitetyillä perusteilla valituksen kohteena oleva päätös on kumottava tai joka tapauksessa päätöslauselmaa täsmennettävä niin, ettei päätös kiellä kategorisesti kaiken laista maa-ainesottoa pysyvästi.

Todetaan, vielä että Ylelä pyrkii löytämään asiaan sovinnollisen ratkaisun Vetelin kunnan kanssa. Päätöslauselmassa on kuitenkin "velvoitettu" Ylelää sopimaan asiasta Vetelin kunnan kanssa määräpäivään mennessä. Ylelän puolesta katsoo, ettei hallintopäätöksessä voida velvoittaa ketään sopimaan tiettyä asiaa.

Todistelu

Asiassa on kyse lain soveltamisesta. Lain soveltamisen kannalta relevantit seikat ovat käsittääksemme riidattomia.

Ylelä varaa tilaisuuden nimetä todistelua asiassa myöhemmin.

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta antaa seuraavan lausunnon asista drno 866/2022

Ympäristötarkastaja teki teknisen lautakunnan kokouksen jälkeen alueella tarkastuksen 20.5.2022. Tarkastuksen yhteydessä ympäristötarkastaja totesi, että alueella on seulottu maa-aineksia arviolta noin 1 400 m³. Arvioon ei ole laskettu mukaan kantoja tai kasattuja kiviaineksia pellonraivausalueelta. Ympäristötarkastaja totesi tarkastuksen yhteydessä myös, että maa-ainesottoa varten avattua aluetta on noin 3 900 m². Arvioitu ottomäärä kyseiselle alueelle alueen ottosyvyys (1,8 m) huomioiden on 7 200 kiinto-m³. Ympäristövalvontaan saapuneiden valitusten perusteella, voidaan todeta, että maa-aineksia on alueelta seulottu jo vuonna 2020. Seulonnan ja valitusten perusteella toiminnanharjoittajalla on ollut tarkoitus ottaa maa-ainesta alueelta ja kotitarveottoa ei ole ilmoitettu kuntaan lain edellyttämällä tavalla. Alueella seulottujen maa-ainesten perusteella (n. 1 400 m³), kyseessä oleva kotitarveotto ylittää maa-aineslaissa annettua 500 m³ määrää.

Kotitarveoton kieltäminen pysyvästi kyseisellä harjualueella on perusteltua harjun ollessa alueen korkein ja maisemallisesti merkittävin kohde Patanan kylässä. Alueella seulottujen maa-ainesmäärien perusteella ei voida olettaa, että kyseessä on pienimuotoista kotitarveottoa ja oton maisemavaikutukset ovat näin ollen merkittäviä.

Tekninen lautakunta on käsitellyt kokouksessaan 15.6.2022 alueen maisemoinnin. Tekninen lautakunta katsoo, että tilanteessa, jolloin ainesten ottamiseen on ryhdytty vastoin maa-aineslain tai sen nojalla annettuja säännöksiä voi valvontaviranomainen velvoittaa asianomaisen noudattamaan säännöksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset tai palauttamaan vallinnut olotila. Tekninen lautakunta katsoo, että Ylelä ei ole noudattanut maa-aineslain säädöksiä, ja on näin ollen velvollinen palauttamaan vallinnut olotila, eli ennallistamaan alue. Asiassa on huomioitu alueen maisemallinen merkittävyys, mikä osaltaan myös edellyttää alueen ennallistamista. Maa-aineslain 15 §:n mukaan viranhaltija voi keskeyttää ottotoiminnan sopivaksi katsottavalla tavalla. Määräaika

ennallistamissuunnitelman antamiseen on annettu valvonnallisista syistä, eikä estä sovinnollisen ratkaisun syntyä.

Karttatiedot ja kuvat oheismateriaaleissa.

Kokousesitys

Vetelin kunnan tekninen lautakunta on päättänyt käsitellä Ylelä Tapion maa-ainesottolupahakemuksen uudelleen, jolloin pysyvän kotitarveotekiellon tarve arvioidaan uudelleen. Tekninen lautakunta kieltää kotitarveoton, kunnes päätös on annettu ja päätös on saanut lainvoiman.

Päätös

Hyväksyttiin

Pirjo Korkeasaari jääväsi itsensä pykälän käsittelyn ajaksi. Hallintolaki §27.
